

Har du kultur- och nöjestips?
Ring Anna Wilson
tel 076-886 43 31
anna.wilson@mitti.se

Kultur & Nöje

Bio för de minsta i Vallentunasalen

BARNBIO På lördag blir det filmvisning för de allra minsta i Vallentunasalen invid biblioteket i Vallentuna centrum. För att öka på biokänslan bjuds på popcorn och saft.

Det blir en kort filmvisning på 30 minuter som börjar klockan elva på förmiddagen.

Dansa till levande musik

DANS Nästa tisdag kväll klockan halv åtta går det att förena nytta med nöja i Ekebyskolans matsal. Då ordnas levande dansmusik som hambo, schottis och vals – konditionsträning och musiknöje i ett.

Tuna gille och ABF arrangerar. Kaffeservering finns på platsen. Inträde.

Elin och Eila Pöllänen hemma på Åvastra i Vallentuna. Kaninen Saara som kikar fram som älskar äpplen och musik.

FOTO: STIG ANDERSSON

Stort hjärta för litet språk

Elin och Eila Pöllänen uppträder på språkkafé med karelska sånger.

Bottnar du inte i din egen kultur och ditt språk kan du heller inte vara öppen för annat.

Det tycker Vallentunabon Eila Pöllänen med rötter i Karelen. Tillsammans med dottern Elin är hon aktuell med sin tredje cd.

– Du får verkligen ursäkta att jag var splittrad när vi träffades. Jag var så arg.

Eila Pöllänen ringer upp dagen efter att vi träffat henne. Anledningen till ilskan är att hon just fått reda på att Vallentuna kommun vill dra in på modersmålsundervisningen i förskolan. Varför det gör henne upprörd står klart när hon berättar om sin senaste skiva som hon gjort tillsammans med dottern Elin.

Cd:n innehåller sånger på karelska. Musiken varierar, det är karelska visor, gråtsånger, kärleksånger, sånger om svartsjuka. Här

Karelska talas i Finland och Ryssland

► Karelska är ett av sju östersjöfinska språk i den uraliska språkfamiljen.

► Karelskan talas av runt 208 000 personer. Karelska talas mest i Karelska republiken i Ryssland, runt 10 000 karelsktalande finns i Finland.

► 2009 fick karelskan status som minoritetsspråk i Finland. I Finland såväl som i Ryssland har den

ofta ansetts som ful eller lantlig. Karelskan och finskan liknar varandra, ungefär som svenskan liknar danskan, eller isländskan. ► Karelskan tros vara äldre än finskan och estniskan. Kalevala-eposet är ursprungligen skrivet på karelska.

► Två tidningar ges ut på karelska.

KÄLLA: EILA PÖLLÄNEN OCH WIKIPEDIA

och var blir det jazzigt. Som helhet har skivan en meditativ ton.

– Det är mycket sorg i den. När ett språk försvinner, försvinner ett helt folk, en kultur. Vi klär vår omvärld i språket, när det försvinner gör kulturen det också.

Karelskan fick status som officiellt minoritetsspråk i Finland förra året. Det var efter en lång kamp i motvind.

– De här cd-skivorna har varit mitt sätt att hjälpa till, säger Eila Pöllänen.

Hon brinner för språk och för

modersmål. På lördag uppträder Elin och Eila Pöllänen med sånger från nya skivan på den europeiska språkkafé som hålls i Pingstkyrkans lokaler i Vallentuna.

Men kaféet har också en öppen scen påpekar hon. Här är det fritt fram för vem som helst att framföra någonting på sitt språk. Hon hoppas också att det kommer personer som vill samtala om språk. Kanske föräldrar som undrar hur de ska kunna bevara sitt modersmål hemma med barnen.

– Där tror jag att jag kan ge råd, säger hon.

Lär dig karelska

Liten ordbok på karelska

pozualusta	varsågod
passibo	tack
ipainiekku	pirog
buolupiirai	lingonpirog
rahvas	folk
moundudielo	modesak
Ruoi	Sverige
brihau	pojke, ung man
kobrau	mobil
vessel	rolig
kyly	bastu
ekonomiekku-ministerstvu	finansminister
kuoi	myra
tanit	byxor

Eila Pöllänen har inte karelskan som modersmål, utan finskan. Hon växte upp i mellersta Finland, den allra mest ärkefinska bygden i Finland. Hennes mamma var finska och pappan var från Karelen. Ändå talade Eila inte karelska

med sin pappa. Karelskan ansågs vara ful och pappan talade ogärna språket.

– När han kände vemod gick han istället bakom vedboden och spelade dragspel, berättar Eila.

Först när hon var 13, 14 år kom hon i kontakt med karelska människor. Det var när Eila och hennes far åkte till ryska Karelen för att gå på en begravning.

– Min lärare frågade hur det hade varit när jag kom tillbaka. Jag tänkte att jag inte riktigt kunde säga det, för jag hade aldrig haft så roligt i hela mitt liv!

Bland stundtals ganska tysta finner kände sig barnet Eila ofta fel. Hon skrattade för mycket, pratade för högt och rörde sig för snabbt. I Karelen bland släktingarna fanns plötsligt folk som var som hon.

Här började en livslång kärlek till karelskan, den kärleken har hon överfört på dottern Elin, född och uppvuxen i Vallentuna.

■ Anna Wilson
anna.wilson@mitti.se
tel 076-886 43 31